

**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY VA O'RTA MAXSUS TA'LIM
VAZIRLIGI**

QARSHI MUHANDISLIK-IQTISODIYOT INSTITUTI

“Qishloq xo'jaligini mexanizatsiyalashtirish va servis” kafedrası

Ro'yxatga olindi:

№ 179

2022 yil 28 08

**TEXNIK XIZMAT KO'RSATISH TEXNOLOGIYASI
fanining**

ISHCHI O'QUV DASTURI

Bilim sohasi:	600000 – Xizmatlar sohasi
Ta'lim sohasi:	610000 – Xizmat ko'rsatish sohasi
Ta'lim yo'nalishi:	5610600 – Xizmat ko'rsatish texnikasi va texnologiyasi (qishloq xo'jalik texnikasiga xizmat ko'rsatish bo'yicha)

Qarshi-2022 yil

Fanning ishchi o'quv dasturi O'zbekiston Respublikasi Oliy va o'rta maxsus ta'lim vazirligining 2016 yil 25.08. dagi 507 – sonli buyrug'i bilan tasdiqlangan va № BD-5610600-4.02 raqami bilan ro'yxatga olingan o'quv dasturi va o'quv rejasiga muvofiq ishlab chiqildi.

Tuzuvchi: Alikulov S.R.- QMII “Qishloq xo'jaligini mexanizatsiyalashtirish va servis” kafedrasini professori, texnika fanlari doktori

Fanning ishchi o'quv dasturi “Qishloq xo'jaligini mexanizatsiyalashtirish va servis” kafedrasining 2022 yil 24.08. 1-sonli, Muhandislik-texnikasi fakulteti Uslubiy Komissiyasining 2022 yil 28 avgustdagi 1-sonli, institut Uslubiy Kengashining 2022 yil 29 08 dagi 1 - sonli yig'ilishlarida ko'rib chiqilib tasdiqlangan.

Institut o'quv-uslubiy boshqarma
boshlig'i

Sh. Turdiyev

Muhandislik texnikasi fakulteti
Uslubiy komissiyasi raisi:

dots.E.Eshdavlatov

“Qishloq xo'jaligini mexanizatsiyalashtirish
va servis” kafedrasini mudiri:

dots. Z.L.Botirov

K I R I SH

Dastur O'zbekiston Respublikasi Davlat ta'lim standarti 5610600- Xizmat ko'rsatish texnikasi va texnologiyasi yo'nalishi bo'yicha mutaxassis tayyorlash mazmuni va saviyasining majburiy minimumida bo'lgan talablarga muvofiq tuzilgan.

Ushbu dasturda mashinalarga rejali, buzilishini oldini oluvchi tizimning, ta'mirlashning vazifasi, mashinaning texnik holatini diagnostika qilish, mashina agregatlarini, uzellarni nazorat qilish va rostlash, mashina va uning agregatlari texnik xizmat ko'rsatish va ularni ta'mirlash texnologiyasi keltirilgan hamda davlat va hukumatning agrosanoat kompleksini rivojlantirish qarorlarini mashinalarga texnik servis ko'rsatish korxonalarida joriy etish masalalari, mamlakatimiz va xorijiy mamlakatlarning fan va texnika yutuqlari asosida yoritib berilishi ko'zda tutilgan.

I. FANNING MAQSADI, VAZIFALARI VA TARKIBIY QISMLARI

1.1. Fanning asosiy maqsadi va vazifalari

Ushbu dastur quyidagi masalalarni qamrab olgan: mashinalarga rejali, buzilishni oldini oluvchi tizimni ta'mirlashning vazifasi; mashinaning texnik holatini diagnostika qilish; mashina agregatlarini, uzellarni nazorat qilish va rostlash; mashina va uning agregatlariga texnik xizmat ko'rsatish va ularni ta'mirlash texnologiyasini hamda davlat va hukumatning agrosanoat kompleksini rivojlantirish qarorlarini mashinalarga texnik servis ko'rsatish korxonalarida joriy etish masalalari, mamlakatimiz va xorijiy mamlakatlarning fan va texnika yutuqlari asosida yoritib berishni ko'zda tutilgan holda amalga oshirish bo'yicha bilim, ko'nikma va malaka shakllantiradi.

Fan o'qitilishidan *maqsad* – mashina va uning agregatlariga texnik xizmat ko'rsatish texnologiyasi bo'yicha yo'nalish profiliga mos, ta'lim standartida talab qilingan bilimlar darajasini ta'minlashdir.

O'quv fanini o'zlashtirish jarayonida amalga oshiriladigan masalalar doirasida bakalavr-texnik xizmat ko'rsatish turlarini, ularning davriyligi va ularda bajariladigan ishlar ketma-ketligini, mashinalarga texnik xizmat ko'rsatish va ta'mirlashda qo'llaniladigan uskunalarni, texnik xizmat ko'rsatish bo'yicha bajariladigan ishlarning hajmini, texnik xizmat ko'rsatishni traktorning ish qobiliyatiga ta'sirini, texnik xizmat ko'rsatish va ta'mirlash texnologik jarayonini - *bilishi kerak*;

Qo'yilgan vazifalar o'qish jarayonida talabalarning ma'ruza va amaliy mashg'ulotlarda faol ishtirok etishi, adabiyotlar bilan mustaqil ishlashi va o'qituvchi kuzatuvda mustaqil ta'lim olishi bilan amalga oshadi.

«Texnik xizmat ko'rsatish texnologiyasi» o'quv fanini o'zlashtirish jarayonida amalga oshiriladigan masalalar doirasida bakalavr:

- mashinani diagnostikalash va ta'mirlashga qabul qilish, ta'mirlash obektlarini tozalash, ifloslantiruvchilarning turlari va ularning xarakteri, yuvish va tozalash usullari, tozalash vositalari, yuvish qurilmalari, yig'ma birliklarni va detallarni tozalash, mashina va agregatlarni bo'laklarga ajratish umumiy qoidalari, qo'llaniladigan uskunalar, detallarni nuqsonlari bo'yicha saralash, detallarni tiklash va ta'mirlash texnologik jarayonlari bo'yicha, - *ko'nikmalarga ega bo'lishi kerak*;

- detallarni va yig'ma birliklarni komplektlash, ta'mirlashda mashina detallarini balansirovkalash, yig'ma birliklarni, agregatlarni va mashinalarni yig'ish, mashinani xo'rda qilish va sinash, agregat va mashinalarni bo'yash texnologiyasi bo'yicha, - *malakalarga ega bo'lishi kerak*.

1.2. Fanning asosiy bo'limlari va ulardan o'rganiladigan muammolar

“Texnik xizmat ko'rsatish texnologiyasi” fani quyidagi asosiy bo'limlardan iborat:

Fanning nazariy mashg'ulotlari mazmuni Asosiy tushunchalar va atamalar. Kirish. Texnikaviy xizmat ko'rsatish texnologiyasi fanining rivojlanish tarixi, vazifalari va mazmuni, qishloq xo'jalik texnikalaridan foydalanishda tutgan urni, boshqa fanlar bilan bog'liqligi. Asosiy tushunchalar va atamalar. Texnik xizmat ko'rsatish.. Ishlamay kolishlar tasnifi.

Texnik xizmat ko'rsatish turlari, usullari. Ommaviy, mavsumiy, uzoq muddatga saqlashga, maxsus sharoitlarda foydalanilganda texnik xizmat ko'rsatish turlari. Markazlashtirilgan, markazlashtirilmagan texnik xizmat ko'rsatish usullari. Texnik xizmat ko'rsatish sinovlari va ularga qo'yiladigan talablar Sinovlar tasnifi; sinov rejalari. Sinovii tashkil kilish va ma'lumotlar tuplash tizimi..

Traktorlarga texnik xizmat ko'rsatish. Umumiy maqsadli traktorlarga texnik xizmat ko'rsatishda bajariladigan ishlar. Zanjirli traktorlarga texnik xizmat ko'rsatishda bajariladigan ishlar. Universal chopiq va transport traktorlariga texnik xizmat ko'rsatishda bajariladigan ishlar.

Qishloq xo'jalik mashinalariga texnik xizmat ko'rsatish. Yerga ishlov berish, chigit ekkich, don ekkich mashinalari, o'simliklarni parvarish qilish, purkagich, dorilagich, ozuqa tayyorlash mashinalari, don o'rish, paxta terish kombaynlari, uzi ag'dargich traktor tirkamalariga texnik xizmat ko'rsatishda bajariladigan ishlar.

Mashina traktor agreatining texnik holatini tashhislash. Tashxislashning maqsadi, vazifalari, tashxislash usullari. Tashxislashning qishloq xo'jalik texnikalarini ishlatishda o'rni va ahamiyati.

Traktor, qishloq xo'jalik mashinalari va boshqa qishloq xo'jalik texnikalarini ta'mirlash turlari, usullari va rivojlantirish istiqbollari. Ta'mirlash ishlarining joriy, kapital va ehtiyojga oid turlari. Egasizlangan, egasilanmagan, oqimli, oqimsiz, usullari.

Texnik xizmat ko'rsatish va ta'mirlash ishlarini tizimlash takomillashtirish. Texnik xizmat ko'rsatish va ta'mirlash ishini tashkil etish va texnologik jihozlash. Fermer va boshqa xo'jaliklarning ta'mirlash va texnik xizmat ko'rsatish obektlarini rivojlatirish. Mashina saroyi, MMTP, ta'mirlash ustaxonasi, mashina hovlisi, texnik almashinuv shoxobchasi, dalada ta'mirlash va texnik xizmat ko'rsatish bulimi

1.3. Fanning o'quv rejadagi boshqa fanlar bilan o'zaro bog'liqligi va uslubiy jihatdan uzviyligi

“Texnik xizmat ko'rsatish texnologiyasi” mutaxassislik fani hisoblanib «Xizmar ko'rsatish texnikasi va texnologiyasi» bakalavr ta'lim yunalishining 7-8 semestrda o'qitiladi. Dasturni amalga oshirish o'quv rejasida rejalashtirilgan matematik va tabiiy (oliy matematika, fizika, nazariy mexanika), umumkasbiy (mashina detallari, mashina va mexanizmlar nazariyasi, elektrotexnika va elektronika asoslari, yonilg'i-moylash materiallari, mashinalar puxtaligi asoslari, mashina detallarini qayta tiklash metodlari, traktor va qishloq xo'jalik mashinalari texnik diagnostikasi, qishloq xo'jalik texnikalarining tuzilishi, xizmat ko'rsatishni tashkil qilish) fanlardan yetarli bilim va ko'nikmalarga ega bo'lishlik talab etiladi.

“Texnik xizmat ko'rsatish texnologiyasi” fani: mashinalarga texnik xizmat ko'rsatish, joriy va kapital ta'mirlash texnikasi va texnologiyasini o'rganishda muhim ahamiyatga ega. Mashinalarning texnik xolatini zarur meyorda bo'lishini ta'minlovchi ushbu jarayonlar natijasida qishloq xo'jalik texnikalaridan foydalanish samaradorligi, ularning ish bajarishga layoqatligi va resursining ortishi hisobiga bajarilgan ish birligiga sarflangan harajatlarni pasayishiga olib keladi.

Shuning uchun ham “Texnik xizmat koʻrsatish va aʼmirlash texnologiyasi asoslari” fanini oʻrganish ishlab chiqarishda muhim ahamiyatga ega.

2. Fanni oʻqitishda zamonaviy axborot va pedagogik texnologiyalar

Fanni oʻqitishda innovatsion pedagogik texnologiyalar, jumladan quyidagi interaktiv uslublardan, jumladan muhokama-munozara, jamoaviy muhokama yoki muammolar roʻyxatini tuzish, vaziyatni oʻrganish, tahlil qilish, bahs yoki munozaralar olib borish, tanqidiy fikrlash, rolli oʻyinlar, kichik guruhlarda ishlash, aqliy hujum, klaster (tutam, bogʻlam), baliq skeleti, ajurli arra, FSMU, bumerang, skarabey, kaskad, Veyer, pinbord, “T-sxema”, delfi, blits-soʻrov, “Nima uchun?” texnologiyalari, maʼruza-anjuman texnikasi, BBXB (Bilaman, bilishni xohlayman, bilib oldim), konseptual va insert jadvallaridan keng foydalaniladi.

Fan buyicha maʼruza matnlarini tayyorlashda chet mamlakatlar, jumladan Hamdustlik mamlakatlarida yangi chop etilib. “Internet” tizimi orkali tarqatilgan elektron darsliklar, oʻquv qoʻllanmalar va maʼruza matnlaridan foydalaniladi. Shuningdek, maʼruzalarni oʻqitishda elektron maʼruzalardan, mavzularga mos multimediali slaydlar va videofilmlardan foydalanish koʻzda tutiladi.

Amaliy mashgʻulotlarda elektron mashqlar va masalalar toʻplamlaridan, kompyuterlar yordamida fan buyicha kompyuter oʻyinlari, test savol-javoblari, laboratoriya mashgʻulotlarida esa qurilmalar va jihozlarning hamda texnologik jarayon kechishining kompyuterdagi elektron modellaridan, virtual laboratoriyalardan foydalaniladi.

Shaxsga yoʻnaltirilgan taʼlim. Bu taʼlim oʻz mohiyatiga koʻra taʼlim jarayonining barcha ishtirokchilarini toʻlaqonli rivojlanishlarini koʻzda tutadi. Bu esa taʼlimni loyihalashtirilayotganda, albatta, maʼlum bir taʼlim oluvchining shaxsini emas, avvalo, kelgusidagi mutaxassislik faoliyati bilan bogʻliq oʻqish maqsadlaridan kelib chiqqan holda yondoshilishni nazarda tutadi.

Tizimli yondoshuv. Taʼlim texnologiyasi tizimning barcha belgilarini oʻzida mujassam etmogʻi lozim: jarayonning mantiqiyliigi, uning barcha boʻgʻinlarini oʻzaro bogʻlanganligi, yaxlitligi.

Faoliyatga yoʻnaltirilgan yondoshuv. Shaxsning jarayonli sifatlarini shakllantirishga, taʼlim oluvchining faoliyatni aktivlashtirish va intensivlashtirish, oʻquv jarayonida uning barcha qobiliyati va imkoniyatlari, tashabbuskorligini ochishga yoʻnaltirilgan taʼlimni ifodalaydi.

Dialogik yondoshuv. Bu yondoshuv oʻquv munosabatlarini yaratish zaruriyatini bildiradi. Uning natijasida shaxsning oʻz-oʻzini faollashtirishi va oʻz-oʻzini koʻrsata olishi kabi ijodiy faoliyati kuchayadi.

Hamkorlikdagi taʼlimni tashkil etish. Demokratik, tenglik, taʼlim beruvchi va taʼlim oluvchi faoliyat mazmunini shakllantirishda va erishilgan natijalarni baholashda birgalikda ishlashni joriy etishga eʼtiborni qaratish zarurligini bildiradi.

Muammoli taʼlim. Taʼlim mazmunini muammoli tarzda taqdim qilish orqali taʼlim oluvchi faoliyatini aktivlashtirish usullaridan biri. Bunda ilmiy bilimni obyektiv qarama-qarshiligi va uni hal etish usullarini, dialektik mushohadani

shakllantirish va rivojlantirishni, amaliy faoliyatga ularni ijodiy tarzda qo'llashni mustaqil ijodiy faoliyati ta'minlanadi.

Axborotni taqdim qilishning zamonaviy vositalari va usullarini qo'llash – yangi kompyuter va axborot texnologiyalarini o'quv jarayoniga qo'llash.

O'qitishning usullari va texnikasi. Ma'ruza (kirish, mavzuga oid, vizuallash), muammoli ta'lim, keys-stadi, pinbord, paradoks va loyihalash usullari, amaliy ishlar.

O'qitishni tashkil etish shakllari: dialog, polilog, muloqot hamkorlik va o'zaro o'rganishga asoslangan frontal, kollektiv va guruh.

O'qitish vositalari: o'qitishning an'anaviy shakllari (darslik, ma'ruza matni) bilan bir qatorda – kompyuter va axborot texnologiyalari.

Kommunikatsiya usullari: tinglovchilar bilan operativ teskari aloqaga asoslangan bevosita o'zaro munosabatlar.

Teskari aloqa usullari va vositalari: kuzatish, blits-so'rov, oraliq va joriy, yakunlovchi nazorat natijalarini tahlili asosida o'qitish diagnostikasi.

Boshqarish usullari va vositalari: o'quv mashg'uloti bosqichlarini belgilab beruvchi texnologik karta ko'rinishidagi o'quv mashg'ulotlarini rejalashtirish, qo'yilgan maqsadga erishishda o'qituvchi va tinglovchining birgalikdagi harakati, nafaqat auditoriya mashg'ulotlari, balki auditoriyadan tashqari mustaqil ishlarning nazorati.

Monitoring va baholash: o'quv mashg'ulotida ham, butun kurs davomida ham o'qitishning natijalarini rejali tarzda kuzatib borish. Kurs oxirida test topshiriqlari yoki yozma ish variantlari yordamida tinglovchilarning bilimlari baholanadi.

3. "Texnik xizmat ko'rsatish texnologiyasi" fanidan mashg'ulotlarning mavzular va soatlar bo'yicha taqsimlanishi:

Ta'lim yo'nalishi	Semestr	Mashg'ulotlar tarkibi					
		Ma'ruza, soat	Amaliy mashg'ulot soat	Laboratoriya mashg'uloti, soat	Kurs ishi	Mustaqil ta'lim, soat	Jami, soat
Xizmat ko'rsatish texnikasi va texnologiyasi (qishloq xo'jalik texnikasiga xizmat ko'rsatish bo'yicha)	VII	20	12	12		60	104
	VIII	28	36	12	+	60	136
Jami		48	48	24	+	120	240

Fan bo'yicha o'quv mashg'ulotlari uchun ajratilgan soatlar					
No	Mavzu, modul nomi	Ma'ruza	Tajr. Mashg'ulot.	Amaliy mashg'ulot	Mustaqil ish
	VII-semestr				
1.	Texnik xizmat ko'rsatish texnologiyasi faniga kirish va asosiy tushunchalar. Fanning maqsad va vazifalari, asosiy bo'limlari va ularning qisqacha mazmuni	2		2	6
2.	Mashinalarga texnik xizmat ko'rsatish turlari, ularning davriyligi, bajariladigan ishlar ketma-ketligi	2		4	6
3.	Qishloq xo'jalik ishlab chiqarishida TXK ob'yektlari	2	2	2	6
4.	TXKni amalga oshirishning moddiy-texnik bazasi	2		2	6
5.	Qishloq xo'jaligida TXK va T tizimining tarkibiy qismlari	2		2	8
6.	Qishloq xo'jalik texnikalarini texnik tashxislash texnologiyasi	2			8
7.	Mashina va agregatlarga TXK va T ning amaliy ahamiyati	2	4		8
8.	Dvigatellarga texnik xizmat ko'rsatish texnologiyasi	2	2		6
9.	Don kombaynlarga TXK texnologiyasi	4	4		6
	Jami	20		12	60
	VIII-semestr				
10.	Paxta terish mashinalariga TXK texnologiyasi	4	4	4	6
11.	Qishloq xo'jalik mashinalariga TXK texnologiyasi	4		6	6
12.	Yeyilgan detallarni qayta tiklash usullari va texnologiyalari	2		2	6
13.	Traktor va avtomobil dvigatellarini ta'mirlash texnologiyasi	4	4	6	6
14.	Ramalar, yurish qismi, boshqarish mexanizmlari va elektr tizimi uzal va detallarini ta'mirlash texnologiyasi	4	4	4	8
15.	Qishloq xo'jalik texnikalari agregat va uzallarini ta'mirlash texnologiyasi	4		4	8
16.	O'ziyurar qishloq xo'jalik masinalari uzal va detallarini ta'mirlash	2		4	8
17.	Organik va mineral o'g'it berish mashinalarini ta'mirlash	2		4	6
18.	Texnik xizmat ko'rsatish va ta'mirlash korxonalarining asosiy ko'rsatkichlari	2		2	6
	Jami	28		36	60
	Hammasi	48	24	48	120

ASOSIY QISM

Ma`ruza mashg`ulotlari

**1-ma`ruza.** Fanga kirish va asosiy tushunchalar. Fanning predmeti, maqsad va vazifalari. TXK va T kompleks tizimi. Qishloq xo`jaligida ishlatilayotgan texnikalarning turlari. Texnik xizmat ko`rsatishning ishlab chiqarishdagi o`rni.

Qo`llaniladigan ta`lim texnologiyalari: dialogik yondoshuv, muommali ta`lim, aqliy hujum, munozara.

Adabiyotlar: A1, A2, A3, Q3, Q4

**2- ma`ruza.** TXK turlari, ularning davriyligi va bajariladigan ishlar ketma-ketligi. Mashinalarga texnik xizmat ko`rsatish turlari. Texnikalar turlariga qarab xizmat ko`rsatish davriyligi. Mamlakatimizda texnik xizmat ko`rsatish tizimi

Qo`llaniladigan ta`lim texnologiyalari: dialogik yondoshuv, muammoli ta`lim. Aqliy hujum, blits, munozara, o`z-o`zini nazorat.

Adabiyotlar: A1, A2, A3, Q3, Q4, Q7

**3- ma`ruza.** TXK va T texnologik jarayonining ko`rsatkichlari. Mashina, agregat va detallarning ishqalanish natijasida yeyilishi. Mashinani texnik holatini o`zgarishi. Ish qobiliyatini tiklash yu`llari.

Qo`llaniladigan ta`lim texnologiyalari: dialogik yondoshuv, muammoli ta`lim. Aqliy hujum, blits-so`rov.

Adabiyotlar: A1, A2, A3, Q3, Q4 Q6, Q8

**4- ma`ruza.** Qishloq xo`jalik ishlab chiqarishida TXK ob`yektlari. Qishloqbob avtomobillar. Qishloq xo`jalik traktorlari, mashinalari. Chorvachilik va boshqa qishloq xo`jalik yu`nalishlarida foydalaniladigan mashina va jihozlar

Qo`llaniladigan ta`lim texnologiyalari: dialogik yondoshuv, muammoli ta`lim. Aqliy hujum, baliq skeleti, munozara.

Adabiyotlar: A1, A2, A3, Q3, Q4

**5- ma`ruza.** TXKni amalga oshirishning moddiy-texnik bazasi. TXK va T korxonalarining turlari: Fermer xo`jaligi mashina saroyi, Muqobil mashina traktor parki, Hissadorlik mashina traktor parklari, ta`mirlash korxonalari

Qo`llaniladigan ta`lim texnologiyalari: dialogik yondoshuv, muammoli ta`lim. Aqliy hujum, blits, baliq skeleti, munozara, o`z-o`zini nazorat.

Adabiyotlar: A1, A2, A3, Q3, Q4 .

6-ma`ruza. Tashxislash usullari va turlari. Obyektiv, subyektiv-vizual, organoleptik, maxsus asbob, jihoz va uskunalar bilan tashxislash.

Qo`llaniladigan ta`lim texnologiyalari: dialogik yondoshuv, muammoli ta`lim. Aqliy hujum, munozara, o`z-o`zini nazorat.

Adabiyotlar: A1, A2, A3, Q2, Q4, Q9, Q11

**7- ma`ruza.** Mashinalarni saqlashni tashkil etish va saqlash texnologiyasi. Saqlash turlari. Saqlash bino va jihozlari. Saqlashga qo`yish va saqlash davrida mashina, agregat va mexanizmlarga texnik xizmat ko`rsatish.

Qo`llaniladigan ta`lim texnologiyalari: dialogik yondoshuv, muammoli ta`lim. Aqliy hujum, munozara, o`z-o`zini nazorat.

Adabiyotlar: A1, A2, A3, Q3, Q4, Q5, Q7, Q11

8- ma`ruza. Mashina va agregatlarni TXK va T uchun qabul qilish texnologik jarayoni. Mashinani qabul qilish qoidalar. Mashinalarni tozalash. Qabul qilishda mashinaning butlanganligi va kerakli hujjatlarning mavjudligi.

Qo`llaniladigan ta`lim texnologiyalari: dialogik yondoshuv, muammoli ta`lim. Aqliy hujum, munozara, o`z-o`zini nazorat.

Adabiyotlar: A1, A2, A3, Q3, Q4

**9-ma`ruza.** Detallarni nuqsonlash, komplektlash. TXK va ta`mirlangan ob1yektlarni yig`ish. Detallarni yaroqli, yaroqsizlarga ajratish. Detallarni saralashda qo`llaniladigan 5 ta guruh. Nuqsonlarni aniqlash usullari va vositalari. Detallarni komplektlashda tanlash va saralash. Komplektlash usullari. Komplektlash bo`limida bajariladigan ishlar.

Qo`llaniladigan ta`lim texnologiyalari: dialogik yondoshuv, muammoli ta`lim. Aqliy hujum, munozara, o`z-o`zini nazorat.

Adabiyotlar: A1, A2, Q3, Q4 Q6, Q7, Q11

**10- ma`ruza.** Dvigatellarga texnik xizmat ko`rsatish texnologiyasi. Dvigatelning moylash tizimiga TXK texnologiyasi. Karterdagi moy sathini tekshirish. Dvigatel karteridagi moyni almashtirish. Markazdan qochma moy filtrining rotorini tozalash.

Qo`llaniladigan ta`lim texnologiyalari: dialogik yondoshuv, muammoli ta`lim. Aqliy hujum, munozara, o`z-o`zini nazorat.

Adabiyotlar: A1, A3, Q2, Q3, Q4

**11- ma`ruza.** Dvigatelning sovitish tizimiga TXK texnologiyasi. Sovitish tizimidagi suyuqlik miqdorini tekshirish. Vetyator tasmasining tarangligini tekshirish. Sovitish tizimiga xizmat ko`rsatish va yuvish.

Qo`llaniladigan ta`lim texnologiyalari: dialogik yondoshuv, muammoli ta`lim. Aqliy hujum, munozara, o`z-o`zini nazorat.

Adabiyotlar: A1, A2, A3, Q3, Q4

**12- ma`ruza.** Yonilg`i va havo ta`minot tizimiga texnik xizmat ko`rsatish. Yonilg`ini dag`al va mayin tozalash filtrlariga texnik xizmat ko`rsatish. Havo tozalagichga texnik xizmat ko`rsatish-tozalash, yuvish, tozalagich va kirish takti birikmalarini germetikligini tekshirish, filtrlarini yuvish.

Qo`llaniladigan ta`lim texnologiyalari: dialogik yondoshuv, muammoli ta`lim. Aqliy hujum, munozara, o`z-o`zini nazorat.

Adabiyotlar: A1, A2, A3, Q3, Q4, Q4, Q7

**13-ma`ruza.** Don kombaynlarga TXK texnologiyasi. Kombaynda uchraydigan nosozliklar va ularni bartaraf etish usullari. Ta`mirlash, texnik xizmat ko`rsatish ishlari.

Qo`llaniladigan ta`lim texnologiyalari: dialogik yondoshuv, muammoli ta`lim. Aqliy hujum, munozara, o`z-o`zini nazorat.

Adabiyotlar: A1, A2, Q4, Q6, Q8, Ch5, Ch9

**14-ma`ruza.** Don kombayni o`rish qismi mexanizmlariga TXK vat a`mirlash

Qo`llaniladigan ta`lim texnologiyalari: dialogik yondoshuv, muammoli ta`lim. Aqliy hujum, munozara, o`z-o`zini nazorat.

Adabiyotlar: A1, A2, Q4, Q6, Q8, Ch5, Ch9

**15- ma`ruza.** Don kombayni yanchgich qismi mexanizmlariga TXK vat a`mirlash
Qo`llaniladigan ta`lim texnologiyalari: dialogik yondoshuv, muammoli ta`lim.
Aqliy hujum, munozara, o`z-o`zini nazorat.

Adabiyotlar: A1, A2, Q4, Q6, Q8, Ch5, Ch9

16- ma`ruza. Paxta terish mashinalariga TXK texnologieasu. Tik shpindelli paxta terish mashinalarda uchraydigan nosozliklar va ularni bartaraf etish usullari.

Qo`llaniladigan ta`lim texnologiyalari: dialogik yondoshuv, muammoli ta`lim.
Aqliy hujum, munozara, o`z-o`zini nazorat.

Adabiyotlar: A1, A2, A3, Q3, Q4, Q5, Ch4, Ch9

**17- ma`ruza.** Paxta terish mashinasi terish apparatining uzal va mrxanizmlariga TXK va ta`mirlash texnologiyasi

Qo`llaniladigan ta`lim texnologiyalari: dialogik yondoshuv, muammoli ta`lim.
Aqliy hujum, munozara, o`z-o`zini nazorat.

Adabiyotlar: A1, A2, A3, Q3, Q4, Q5, Ch4, Ch9

**18- ma`ruza.** Paxta terish mashinasi ventilyatori va quvurlariga texnik xizmat ko`rsatish.

Qo`llaniladigan ta`lim texnologiyalari: dialogik yondoshuv, muammoli ta`lim.
Aqliy hujum, munozara, o`z-o`zini nazorat.

Adabiyotlar: A1, A2, A3, Q3, Q4, Q5, Ch4, Ch9

**19- ma`ruza.** Qishloq xo`jalik mashinalariga TXK texnologiyasi. Tuproqqa ishlov beradigan omochlar, chizellar, chuqur yumshatkich, boronalarga texnik xizmat ko`rsatish.

Qo`llaniladigan ta`lim texnologiyalari: dialogik yondoshuv, muammoli ta`lim.
Aqliy hujum, munozara, o`z-o`zini nazorat.

Adabiyotlar: A1, A2, A3, Q3, Q4, Q5,

**20- ma`ruza.** Ekish, qator oralariga ushlov berish mashinalariga texnik xizmat ko`rsatish. Seyalka, kultivator, chuqur yumshatkichlarga xizmat ko`rsatish.

Qo`llaniladigan ta`lim texnologiyalari: dialogik yondoshuv, muammoli ta`lim.
Aqliy hujum, munozara, o`z-o`zini nazorat.

Adabiyotlar: A1, A2, A3, Q3, Q4, Q5,

**21- ma`ruza.,** Mineral, organik o`g`itlar berish mashinalari va ularning agregatlariga texnik xizmat ko`rsatish.

Qo`llaniladigan ta`lim texnologiyalari: dialogik yondoshuv, muammoli ta`lim.
Aqliy hujum, munozara, o`z-o`zini nazorat.

Adabiyotlar: A1, A2, A3, Q3, Q4, Q5,

**22- ma`ruza.** Ventilyatorli, shtangali dori purkagichlarga texnik xizmat ko`rsatish.

Qo`llaniladigan ta`lim texnologiyalari: dialogik yondoshuv, muammoli ta`lim.
Aqliy hujum, munozara, o`z-o`zini nazorat.

Adabiyotlar: A1, A2, A3, Q3, Q4, Q5,

**23- ma`ruza.** O`zi ag`dargich tirkama va yuklagichlarga texnik xizmat ko`rsatish. Taktor, avtomobil tirkamalariga texnik xizmat ko`rsatish. Universal va maxsus

yuklagichlarga xizmat ko'rsatish. Tasmali, zanjirli transporterlarga texnik xizmat korsatish.

Qo'llaniladigan ta'lim texnologiyalari: dialogik yondoshuv, muammoli ta'lim. Aqliy hujum, munozara, o'z-o'zini nazorat.

Adabiyotlar: A1, A2,A3, Q3, Q4,Q5, Q7

24-ma'ruza. Texnik xizmat ko'rsatish va ta'mirlasni korxonalarining asosiy ko'rsatkichlari.

Qo'llaniladigan ta'lim texnologiyalari: dialogik yondoshuv, muammoli ta'lim. Aqliy hujum, munozara, o'z-o'zini nazorat.

Adabiyotlar: A1, A2,A3, Q3, Q5,Q6,Q7,Q11

“TEXNIK XIZMAT KO'RSATISH TEXNOLOGIYASI” fani bo'yicha ma'ruza mashg'ulotining kalendar rejasi

T/r	Mavzular nomi	Soat
1.	Texnik xizmat ko'rsatish texnologiyasi faniga kirish va asosiy tushunchalar. Fanning maqsad va vazifalari, asosiy bo'limlari va ularning qisqacha mazmuni	2
2.	Qishloq xo'jalik ishlab chiqarishida TXK ob'yektlari	2
3	Mashinalarga texnik xizmat ko'rsatish turlari, ularning davriyligi,	2
4	TXKni amalga oshirishning moddiy-texnik bazasi	2
3.	Qishloq xo'jaligida TXK va T tizimining tarkibiy qismlari	2
4.	Qishloq xo'jalik texnikalarini texnik tashxislash texnologiyasi	2
5.	Dvigatellarga texnik xizmat ko'rsatish texnologiyasi	2
6.	Don kombaynlarga TXK texnologiyasi	4
7.	Paxta terish mashinalariga TXK texnologiyasi	4
8.	Qishloq xo'jalik mashinalariga TXK texnologiyasi	2
9.	Mashina va agregatlarni tozalash, bulaklarga ajratish	2
10.	Tuproqqa ishlov beradigan omochlar, chizellar, chuqur yumshatkich, boronalarga texnik xizmat ko'rsatish texnologiyasi	2
11.	Ekish, qator oralariga ushlov berish mashinalariga texnik xizmat ko'rsatish	2
12.	O'g'it berish, purkagich mashinalarga texnik xizmat ko'rsatish	2
13.	O'zi ag'dargich tirkama va yuklagichlarga texnik xizmat ko'rsatish	2
14.	Yem hashak o'rish, yig'ish mashinalariga TXK.	2
15.	Ta'mirlashda mashina va agregatlarni tozalash, bulaklarga ajratish	2

16.	Traktor va avtomobil dvigatellarini ta'mirlash texnologiyasi	2
17.	Silindrlar loke, shatun-porshen guruhini ta'mirlash texnologiyasi	2
18.	Ta'minlash, sovitish, moylash tizimi uzal va detallarini ta'mirlash texnologiyasi	2
19.	Traktor va avtomobillarning yurish va boshqarish qismi uzal va detallarini ta'mirlash texnologiyasi	2
20.	Traktor, avtomobil va kombaynlarning elektr qismi uzal va detallarini ta'mirlash texnologiyasi	2
	Jami	36

Amaliy mashg'ulotlarning tavsiya etiladigan mavzulari:

1. Zanjirli traktorlarga texnik xizmat ko'rsatish.
Qo'llaniladigan ta'lim texnologiyalari: *kichik guruhlar, muammoli ta'lim. Blits-so'rov, munozara.*
Adabiyotlar: A1, A2, Q1, Q2
2. G'ildirakli traktorlarga texnik xizmat ko'rsatish.
Qo'llaniladigan ta'lim texnologiyalari: *kichik guruhlar, muammoli ta'lim. Blits-so'rov, munozara.*
Adabiyotlar: A1, A2, Q1, Q2
3. Yerga asosiy ishlov berish mashinalariga texnik xizmat ko'rsatish
Qo'llaniladigan ta'lim texnologiyalari: *kichik guruhlar, muammoli ta'lim. Blits-so'rov, munozara.*
Adabiyotlar: A1, A2, Q1, Q2
4. Urug' va ko'chat ekish mashinalariga TXK.
Qo'llaniladigan ta'lim texnologiyalari: *kichik guruhlar, muammoli ta'lim. Blits-so'rov, munozara.*
Adabiyotlar: A1, A2, Q1, Q2
5. Qator oralariga ishlov berish mashinalariga TXK.
Qo'llaniladigan ta'lim texnologiyalari: *kichik guruhlar, muammoli ta'lim. Blits-so'rov, munozara.*
Adabiyotlar: A1, A2, Q1, Q2
6. Sug'orish mashina va uskunalariga TXK.
Qo'llaniladigan ta'lim texnologiyalari: *kichik guruhlar, muammoli ta'lim. Blits-so'rov, munozara.*
Adabiyotlar: A1, A2, Q1, Q2
7. O'g'it berish mashinalariga TXK.
Qo'llaniladigan ta'lim texnologiyalari: *kichik guruhlar, muammoli ta'lim. Blits-so'rov, munozara.*
Adabiyotlar: A1, A2, Q1, Q2
8. Purkagich mashinalariga TXK.
Qo'llaniladigan ta'lim texnologiyalari: *kichik guruhlar, muammoli ta'lim. Blits-so'rov, munozara.*

Adabiyotlar: A1, A2, Q1, Q2

9. Mashinalarni yuvish, tozalash.

Qo'llaniladigan ta'lim texnologiyalari: *kichik guruhlar, muammoli ta'lim.*

Blits-so'rov, munozara.

Adabiyotlar: A1, A2, Q1, Q2

10. Mashinalarni tashxislash.

Qo'llaniladigan ta'lim texnologiyalari: *kichik guruhlar, muammoli ta'lim.*

Blits-so'rov, munozara.

Adabiyotlar: A1, A2, Q1, Q2

11. G'alla o'rish kombaynlariga texnik xizmat ko'rsatish

Qo'llaniladigan ta'lim texnologiyalari: *kichik guruhlar, muammoli ta'lim.*

Blits-so'rov, munozara.

Adabiyotlar: A1, A2, Q1, Q2

12. Paxta terish mashinalariga texnik xizmat ko'rsatish

Qo'llaniladigan ta'lim texnologiyalari: *kichik guruhlar, muammoli ta'lim.*

Blits-so'rov, munozara.

Adabiyotlar: A1, A2, Q1, Q2

13. Ko'rak terish va paxta chivish mashinalariga texnik xizmat ko'rsatish

Qo'llaniladigan ta'lim texnologiyalari: *kichik guruhlar, muammoli ta'lim.*

Blits-so'rov, munozara.

Adabiyotlar: A1, A2, Q1, Q2

14. G'o'zapoya yulgich va o'rish mashinalariga texnik xizmat ko'rsatish

Qo'llaniladigan ta'lim texnologiyalari: *kichik guruhlar, muammoli ta'lim.*

Blits-so'rov, munozara.

Adabiyotlar: A1, A2, Q1, Q2

15. Tirkama va yuklagichlarga texnik xizmat ko'rsatish

Qo'llaniladigan ta'lim texnologiyalari: *kichik guruhlar, muammoli ta'lim.*

Blits-so'rov, munozara.

Adabiyotlar: A1, A2, Q1, Q2

16. Yem- hashak o'rish va yig'ish mashinalariga texnik xizmat ko'rsatish

Qo'llaniladigan ta'lim texnologiyalari: *kichik guruhlar, muammoli ta'lim.*

Blits-so'rov, munozara.

Adabiyotlar: A1, A2, Q1, Q2

19. Ildiz mevali o'simliklarni yig'ish mashinalariga texnik xizmat ko'rsatish

Qo'llaniladigan ta'lim texnologiyalari: *kichik guruhlar, muammoli ta'lim.*

Blits-so'rov, munozara.

Adabiyotlar: A1, A2, Q1, Q2

18. Qishloq xo'jalik texnikalarining elektr jihozlariga texnik xizmat ko'rsatish va ta'mirlash

Qo'llaniladigan ta'lim texnologiyalari: *kichik guruhlar, muammoli ta'lim.*

Blits-so'rov, munozara.

Adabiyotlar: A1, A2, Q1, Q2

19 Qishloq xo'jalik texnikalarining ramalari, yurish qismi va boshqarish mexanizmlarini ta'mirlash texnologiyasi.

Qoʻllaniladigan taʼlim texnologiyalari: *kichik guruhlar, muammoli taʼlim. Blits-soʻrov, munozara.*

Adabiyotlar: A1, A2, Q1, Q2

20. Xizmat koʻrsatish va taʼmirlash korxonalarining asosiy koʻrsatkichlari

Qoʻllaniladigan taʼlim texnologiyalari: *kichik guruhlar, muammoli taʼlim. Blits-soʻrov, munozara.*

Adabiyotlar: A1, A2, Q1, Q2

“Texnik xizmat koʻrsatish texnologiyasi” fani boʻyicha amaliy mashgʻulotlarining kalendar rejasi

T/r	Amaliy mashgʻulotlar mavzulari	Soat
1	Qishloq xoʻjalik ishlab chiqarishida TXK obʻyektlari	2
2	Mashinalarga texnik xizmat koʻrsatish turlari, ularning davriyligi	4
3	TXKni amalga oshirishning moddiy-texnik bazasi	2
4	Qishloq xoʻjaligida TXK va T tizimining tarkibiy qismlari	2
5	Qishloq xoʻjalik texnikalarini texnik tashxislash texnologiyasi	2
6	Don kombaynlarga TXK texnologiyasi	2
7	Paxta terish mashinalariga TXK texnologiyasi	2
8	Qishloq xoʻjalik mashinalariga TXK texnologiyasi	2
9	Mashina va agregatlarni tozalash, bulaklarga ajratish	2
10	Tuproqqa ishlov beradigan omochlar, chizellar, chuqur yumshatkich, boronalarga texnik xizmat koʻrsatish texnologiyasi	4
13	Ekish, qator oralariga ushlov berish mashinalariga texnik xizmat koʻrsatish	4
14	Oʻgʻit berish, purkagich mashinalarga texnik xizmat koʻrsatish	2
15	Yem hashak oʻrish, yigʻish mashinalariga TXK.	2
16	Taʼmirlashda mashina va agregatlarni tozalash, bulaklarga ajratish	2
17	Traktor va avtomobil dvigatellarini taʼmirlash texnologiyasi	2
18	Detallarni nuqsonlash, komplektlash. TXK va taʼmirlangan obʻyektlarni yigʻish	2
19	Tsilindrlar bloki, shatun-porshen guruhini taʼmirlash texnologiyasi	2
20	Taʼminlash, sovitish, moylash tizimi uzal va detallarini taʼmirlash texnologiyasi	2
21	Traktor va avtomobillarning yurish va boshqarish qismi uzal va detallarini taʼmirlash texnologiyasi	2
22	Traktor, avtomobil va kombaynlarning elektr qismi uzal va detallarini taʼmirlash texnologiyasi	2
23	Traktor va qishloq xoʻjalik texnikalarining pnevmatik va uidravlik agregatlarini taʼmirlash texnologiyasi	2
JAMI		48

“Texnik xizmat ko‘rsatish texnologiyasi” fani bo‘yicha laboratoriya mashg‘ulotlarining kalendar rejası

T/r	Laboratoriya mashg‘ulotlar mavzulari	Soat
1	TXK ob`yektlarini tozalash, uzel va agregatlarni bulaklarga ajratish	2
2	Traktor dvigatelining moylash tizimiga TXK	4
3	Dvigatelning ta`minlash tizimiga TXK va ta`mirlash	4
4	Tsilindrlar bloki shatun-porshen guruhiga TXK	2
5	Traktorning tormoz tizimiga TXK	4
6	G`alla kombaynlariga TXK va nosoz detallarini ta`mirlash	4
7	Paxta terish mashinalariga TXK va uning nosoz agregat va detallarini ta`mirlash	4

Talabalar mustaqil ishi bo‘yicha konsultatsiyalar tashkil etish tartibi

1. Talabalar mustaqil ishi (TMI) bo‘yicha konsultatsiya darsi auditoriyadan tashqarida amalga oshirishga mo‘ljallangan mustaqil ishlarni bajarish yuzasidan tegishli yo‘llanmalar berish va uni bajarilishini nazorat qilib borish maqsadida tashkil qilinadi.

2. TMI bo‘yicha konsultatsiya darsi fanning kalendar-tematik rejasiga muvofiq o‘tkaziladi.

3. Konsultatsiya darsi tegishli fan o‘qituvchisi tomonidan o‘tkaziladi.

4. Fan o‘qituvchisi konsultatsiya darsida quyidagi ishlarni amalga oshiradi:

-TMI topshiriqdarini bajarish yuzasidan tegishli yo‘llanma beradi;

- topshiriqni bajarish rejasini tuzishga yordamlashadi;

- tegishli adabiyotlar va axborot manbalarini tavsiya qiladi;

-TMI yuzasidan tayyorlangan ishlanma, hisobot, referat, xisob-kitob va topshiriq natijalarini qabul qiladi xamda baxolaydi.

5. TMI bo‘yicha konsultatsiyalar o‘quv jarayonining 1- yoki 2- smenada tashkil etilishiga qarab talabalarning darsdan bo‘sh vaqtlarida dars jadvaliga kiritiladi.

6. TMI bo‘yicha konsultatsiya darslari o‘qituvchi jurnalida qayd etib boriladi.

Mustaqil ish mavzulari

1. Qishloq xo‘jalik texnikalarini tashxialash turlari.

2. Muqobil mashina-traktor parkining ta`mirlash ustaxonasi, mashina hovlisida bajariladigan ushlar.

3. Reglamentli (nomerli) TXKning turlari va asosiy tasniflari.

4. Universal chopiq traktorlariga TXKda bajariladigan ishlar.

5. Mashina-traktor agregatlarining texnik holatini tashxislashning asosiy vazifalari va usullari.
- Lotincha 6. Muqobil mashina-traktor parkida ta'mirlash va TXK bazalarining tiplari va ularda bajariladigan ishlar.
7. Smenalik (kunlik) texnik xizmat ko'rsatishning asosiy tasniflari.
8. Qishloq xo'jalik texnikalarini oqim usulida ta'mirlash usulining tasnifi.
9. Muqobil mashina-traktor parkining tashkiliy tuzilmasi.
10. Qishloq xo'jalik texnikalariga tavsiya etiladigan texnik xizmat ko'rsatish turlari va ularning davriyligi.
11. Reglamentli (nomerli) texnik xizmat ko'rsatishning turlari va asosiy tasniflari.
12. Chigit ekkich mashinalariga TXKda bajariladigan ishlar, uskuna va jihozlar.
13. Qishloq xo'jalik texnikalarini oqim usulida ta'mirlash usulining tasnifi.
14. Omochlarga texnik xizmat ko'rsatishda bajariladigan ishlar.
15. Traktor tirkamalariga texnik xizmat ko'rsatish turlari va asosiy tasniflari.
16. Texnik xizmat ko'rsatish obektlari va ularga qo'yiladigan talablar.
17. Don kombaynlariga TXK da xavfsizlik qoidalari.
18. Traktor va qishloq xo'jalik mashinalarini agregat usulida ta'mirlash texnologiyasi.
19. Texnik xizmat ko'rsatish va ta'mirlash ishlarini tizimlashtirish yo'llari.
20. G'ildirakli traktorlarga TXK-1 da bajariladigan ishlar.
21. Omochlarga texnik xizmat ko'rsatishda bajariladigan ishlar.
22. Kultivator-oziqlantirgichga smenalik va TXK-1 da bajariladigan ishlar.
23. Qishloq xo'jaligi ishlab chiqarishda texnik servisni amalga oshiruvchi subektlar.
24. Don ekkich mashinalariga TXKda bajariladigan ishlar.
25. Qishloq xo'jalik texnikalarini ta'mirlashning asosiy tasnifiy belgilari.
26. Tuman MTPda texnik almashinuv shahobchasi.
27. Muqobil mashina-traktor parkida ta'mirlash va TXK bazalarining tiplari va ularda bajariladigan ishlar.
28. Texnik xizmat ko'rsatish turlari.
29. Zanjirli traktorga TXK-1 bajariladigan ishlar.
30. Tuman MTPda texnik almashinuv shahobchasi.
31. Qishloq xo'jaligi ishlab chiqarishda texnik servisni amalga oshiruvchi subektlar.
32. Qishloq xo'jalik mashinalarining buzilishi va ularning ehtimollari.
33. Qishloq xo'jalik texnikalarini ta'mirlash turlari, usullari va jihozlari.
34. Qishloq xo'jalik texnikalarini joriy ta'mirlashning asosiy tasniflari.
35. Qishloq xo'jalik texnikalarini kapital ta'mirlashning asosiy tasniflari.
36. Chorvachilik fermalariga mobil xizmat ko'rsatish guruhlarining tashkiliy tuzilmasi va vazifalari.
37. Agregatlarni ixtisoslashtirilgan ta'mirlash korxonalarida ta'mirlash texnologiyasi jarayonlarining ketma-ketligi.
38. Don ekkich mashinalariga TXKda bajariladigan ishlar.

39. Qishloq xo'jalik texnikalarini egasiz va egali ta'mirlash usullari.
- 40.. Chigit ekkich mashinalariga TXKda bajariladigan ishlar, uskuna va jihozlar.
41. Agregatlarni ixtisoslashtirilgan ta'mirlash korxonalarida ta'mirlash texnologiyasi jarayonlarining ketma-ketligi.
42. Qishloq xo'jalik texnikalarini uzal usulida ta'mirlash usulining tasniflari.
43. Purkagichga davriy (TXK-1) texnik xizmat ko'rsatishda bajariladigan ishlar.
44. "O'zagromashservis" uyushmasi tasarrufidagi TXK korxonalari va sexlarining asosiy vazifalari.
45. Paxta terish mashinalariga texnik xizmat ko'rsatishda bajariladigan ishlar
46. Texnik servisni rivojlantirishning asosiy yo'nalishlari.

Dasturning informatsion- uslubiy ta'minoti

Mazkur fanni o'qitish jarayonida O'zbekiston Respublikasining qishloq xo'jaligiga oid qonunlari, Prezident Qarorlari va Farmonlari, O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining Qarorlari, chet el va Respublikamizda nashr etilgan adabiyotlar,elektron adabiyotlar, virtual laboratoriyalar, laboratoriya mavzusiga oid texnik jihozlar, turli slaydlar, ilmiy jurnallardagi maqolalar, ma'ruza matnlari, fan bo'yicha o'quv-uslubiy majmualar hamda Internet materiallaridan foydalaniladi.

III. Fan bo'yicha talabalar bilimini nazorat qilish

Talabalar bilimini nazorat qilish Oliy va o'rta maxsus ta'lim Vazirligi tomonidan tavsiya etilgan "Oliy ta'lim muassasalarida talabalar bilimini nazorat qilish va baholashning reyting tizimi to'g'risida"gi N i z o m (*Nizom O'z.R. OO'MTVning 2009 yil 11 iyundagi 204-son buyrug'i bilan tasdiqlangan va O'zbekiston Respublikasi Adliya vazirligida 2009 yil 10 iyulda 1981-son bilan davlat ro'yxatidan o'tkazilgan. O'z.R. OO'MTVning 2010 yil 25 avgustdagi 333-sonli buyrug'i bilan Nizomga o'zgartirish va qo'shimchalar kiritilgan hamda O'zbekiston Respublikasi Adliya vazirligida 2010 yil 26 avgustda 1981-1-son bilan davlat ro'yxatidan qayta o'tkazilgan.*) asosida bosqichma-bosqich amalga oshiriladi.

Ushbu Nizomga muvofiq fan bo'yicha o'quv semestri davomida ikki turdagi, ya'ni oraliq va yakuniy nazoratlar o'tkaziladi.

Oraliq baholash (OB) – semestr davomida modulli tizim asosida o'quv dasturining tegishli (fanning bir necha mavzularini o'z ichiga olgan) bo'limi tugallangandan keyin, talabaning bilim va amaliy ko'nikma darajasini aniqlash va baholash maqsadida yozma, og'zaki, test shaklida o'tkaziladi. Oraliq nazorat bir semestrda ikki (yoki bir) marta o'tkaziladi va shakli (yozma, og'zaki, test va hokazo) hamda soni o'quv faniga ajratilgan umumiy soatlar hajmidan kelib chiqqan holda belgilanadi

Yakuniy baholash (YAB)– semestr yakunida muayyan fan bo'yicha nazariy bilim va amaliy ko'nikmalarni talabalar tomonidan o'zlashtirish darajasini

aniqlash maqsadida tayanch tushuncha va iboralarga asoslangan “Yozma ish” shaklida o’tkaziladi. Ilmiy Kengash qarori bilan yakuniy nazorat og’zaki, test va boshqa shakllarda ham o’tkazilishi mumkin.

Fan boyicha talabalar reytingini aniqlash mezonlari

Talabalarning fanlarni o’zlashtirishi 5 ballik tizimida baholanadi.

Talabalarning fan bo’yicha o’zlashtirishini baholashda qo’yidagi mezonga asoslanadi:

5 (a’lo) baho:

xulosa va qaror qabul qilish;
ijodiy fikrlay olish;
mustaqil mushohada yurita olish;
olgan bilimlarni amalga qo’llay olish;
mohiyatini tushunish;
bilish, aytib berish.

4 (yaxshi) baho:

mustaqil mushohada yurita olish;
olgan bilimlarni amalga qo’llay olish;
mohiyatini tushunish;
bilish, aytib berish;
tasavvurga ega bo’lish.

3 (qoniqarli) baho:

mohiyatini tushunish;
bilish, aytib berish;
tasavvurga ega bo’lish.

2 (qoniqarsiz) baho:

dasturni o’zlashtirmaganlik;
fanning mohiyatini bilmaslik;
aniq tasavvurga ega bo’lmaslik;
mustaqil fikrlay olmaslik.

Adabiyotlar va axborot manbalari

ADABIYOTLAR

Rahbariy adabiyotlar

1. O‘zbekiston Respublikasini yanada rivojlantirish bo‘yicha Harakatlar strategiyasi to‘g‘risida O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining farmoni. 2017 yil, 7 fevral.

2. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining ”Oliy ta’lim tizimini yanada rivojlantirish chora-tadbirlari to‘g‘risida” gi qarori, 2017 yil, 20 aprel.

Normativ - huquqiy hujjatlar

1. O‘zbekiston Respublikasi Konstitusiyasi. – Toshkent, O‘zbekiston, 2011.

2. O'zbekiston Respublikasining "Ta'lim to'g'risida" qonuni.
3. O'zbekiston Respublikasining "Kadrlar tayyorlash milliy dasturi to'g'risida" gi qonuni.

Asosiy adabiyotlar

2. Qishloq xo'jaligi ishlab chiqaruvchilarga mexanizatsiya va servis xizmatlarini ko'rsatish samaradorligini oshirish bo'yicha qo'shimcha chora-tadbirlar to'g'risida. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining Qarori, 2018 yil 29 may.
3. Zamonaviy texnik xizmat ko'rsatish va ta'mirlash korxonalarini tashkil etish va texnologik jihozlash bo'yicha qo'llanma. SH.U.Yo'ldoshev, YO.B.Xoliyorov, M.N.Olmosov, A.CH.Ergashev, Z.SH.Sharipov. Toshkent, 2011,132 b.
4. M.Toshboltayev. R. Rustamov, Z. Seytimbetova. Qishloq xo'jalik mashinalariga firmaviy texnik servis ko'rsatish tizimining matematik va statistik modellari. Toshkent, Fan, 2011, 153 b.

Qo'shimcha adabiyotlar

- 1.Varnakov V.V., Strelsov V.V. i dr. Texnicheskiy servis mashin selsoxozyaystvennogo naznacheniy. M, Kolos, 2001, 253 s.
2. Yuldoshev Sh.U. Mashinalar ishonchliligi va ta'mirlash asoslari. Toshkent, Uzbekiston. 2006, 694 b.
3. Kopilov B.M., Puxovitskiy F.N. Texnicheskoye obslujivaniye i remont gusenichnyx traktorov. M. Gosagropromizdat. 1990,160 s.
4. Alikulov S.R., Olmosov M.N. Texnik xizmat ko'rsatish texnikasi. O'quv qo'llanma, Qarshi, 2019, 534 b.
5. Romanovich J.A., Kalachev S.L. Servisnaya diagnostika. Uchebnik, M. Dashkov i K, 2006,93 s.
6. Sukhpal Singh. Agricultural Machinery Industry in India. A study of Grown. Market Structure and Buseness Strategies. Ahmedabad, 380015, 2009, 262 p.
7. Alikulov S.R., Olmosov M.N. Texnik xizmat ko'rsatish texnikasi va texnologiyasi. 1-qism. O'quv qo'llanma. Qarshi,2017, 200 b.
8. Alikulov S.R., Olmosov M.N. Texnik xizmat ko'rsatish texnikasi va texnologiyasi. 2-qism. O'quv qo'llanma. Qarshi,2017, 300 b.
9. Shoobidov SH.A., Irgashev A. Traktorlar va qishloq xo'jalik mashinalari texnik servisi va ularni ta'mirlash. 1- va 2- qismlar. O'quv qo'llanma. Toshkent, ToshDTU. 2010, 144 b. va 160 b.
10. S.R.Alikulov, R.X.Horshanbiyev. Traktor va qishloq xo'jalik texnikasi detallarini qayta tiklash metodlari. O'quv qo'llanma. Qarshi, 2021,128 b.

Internet manbalari

WWW bilim.uz ; WWW ziyo.edu.uz ; WWW google.com;
WWW clase.com; WWW caseih.com; WWW newholland.com;
WWW yahoo.ru ; WWW agromasina.com.

